

WYROK TRYBUNAŁU (szósta izba)

z dnia 3 marca 2005 r. *

W sprawie C-499/03 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 Statutu WE Trybunału Sprawiedliwości, wniesione w dniu 25 listopada 2003 r.

Peter Biegi Nahrungsmittel GmbH, z siedzibą we Frankfurcie nad Menem (Niemcy),

Commonfood Handelsgesellschaft für Agrar-Produkte mbH, z siedzibą w Langen (Niemcy),

wnoszące odwołanie,

reprezentowane przez adwokatów K. Landry'ego i L. Haringsa,

w której drugą stroną jest:

Komisja Wspólnot Europejskich, reprezentowana przez X. Lewisa oraz J. Schieferera, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana w pierwszej instancji,

* Język postępowania: niemiecki.

TRYBUNAŁ (szósta izba),

w składzie: A. Borg Barthet, prezes izby, J. Malenovský (sprawozdawca),
J.-P. Puissochet, sędziowie,

rzecznik generalny: L. A. Geelhoed,
sekretarz: R. Grass,

uwzględniając procedurę pisemną (i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu
16 września 2004 r.),

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu
14 października 2004 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Peter Biegi Nahrungsmittel GmbH i Commonfood Handelsgesellschaft für Agrar-Produkte mbH (zwane dalej odpowiednio „Biegi” i „Commonfood”, łącznie zwane „wnoszącymi odwołanie”) żądają w odwołaniu uchylecia wyroku Sądu Pierwszej Instancji z dnia 17 września 2003 r. w sprawach połączonych T-309/01 i T-239/02 Biegi Nahrungsmittel i Commonfood przeciwko Komisji (Rec. str. II-3147, zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem”), w którym Sąd oddalił skargę Biegi o częściowe stwierdzenie nieważności decyzji Komisji C (2001) 2533 z dnia 14 sierpnia 2001 r. (REC 4/00) stwierdzającej, że zaksięgowanie retrospektywne nienałożonych

uprzednio na Biegi należności celnych przywózowych z tytułu przywozu mięsa kurcząt z Tajlandii w okresie od 13 do 18 lipca 1995 r. oraz od 4 do 22 września 1995 r. jest zasadne oraz skargę Commonfood o stwierdzenie nieważności decyzji Komisji C(2002) 857 z dnia 5 marca 2002 r. (REC 4/01) stwierdzającej, że zaksięgowanie retrospektywne nienałożonych uprzednio na Commonfood należności celnych przywózowych z tytułu przywozu mięsa kurcząt z Tajlandii w dniu 24 lipca 1995 r. jest zasadne (zwanym dalej „spornymi decyzjami”).

Ramy prawne

2 W pkt 1 zaskarżonego wyroku Sąd wywodzi:

„1 Na podstawie art. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 774/94 z dnia 29 marca 1994 r. otwierającego i ustalającego zarządzanie niektórymi wspólnotowymi kontyngentami taryfowymi na wysokiej jakości wołowinę oraz na wieprzowinę, mięso drobiowe, pszenicę i mieszankę żyta z pszenicą, otręby, śrutę i inne pozostałości (Dz.U. L 91, str. 1), dnia [1 lipca 1994 r.] otwarty został wspólnotowy kontyngent taryfowy o rocznej ilości łącznej [15 500] ton na mięso drobiowe objęte kodami CN 0207 41 10, 0207 41 41 oraz 0207 41 71. W ramach tego kontyngentu stawka Wspólnej Taryfy Celnej wynosiła 0%. Na mocy art. 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 2198/95 z dnia 18 września 1995 r. zmieniającego rozporządzenie nr 774/94 (Dz.U. L 221, str. 3), obowiązujące zgodnie z art. 2 tego rozporządzenia od dnia 1 lipca 1995 r., utrzymano ten kontyngent w tej samej wielkości i o tej samej zerowej stawce celnej”.

- 3 Artykuł 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1431/94 z dnia 22 czerwca 1994 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania uzgodnień dotyczących przywozu w sektorze mięsa drobiowego, przewidzianych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 774/94 (Dz.U. L 156, str. 9), które na podstawie art. 8 tego rozporządzenia weszło w życie dnia 26 czerwca 1994 r., stanowi:

„Cały przywóz do Wspólnoty w ramach kontyngentów taryfowych otwartych w art. 3 i 4 rozporządzenia [...] nr 774/94, produktów w grupach, określonych w załączniku I do niniejszego rozporządzenia, podlega okazaniu pozwolenia na przywóz.

Ilości produktów, do których stosują się te uzgodnienia, oraz stawka obniżenia opłaty wymienione są dla każdej grupy w załączniku I”.

- 4 W załączniku do rozporządzenia nr 1431/94 dla ilości rocznej 5100 ton mięsa kurcząt pochodzącego z Tajlandii objętego kodami CN 0207 41 10, 0207 41 41 oraz 0207 41 71 (grupa 2) ustalona została stawka celna w wysokości 0%. Ta sama stawka została przewidziana dla ilości rocznej 7100 ton mięsa kurcząt objętego tymi samymi kodami pochodzącego z Brazylii (grupa 1) i ilości rocznej 3300 ton mięsa kurcząt objętego tymi samymi kodami pochodzącego z pozostałych krajów trzecich (grupa 3).
- 5 Artykuł 1 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. U. L 256, str. 1) ustanawia nową nomenklaturę towarową (nomenklatura scalona lub w skrócie CN). Nomenklaturę scaloną zawiera załącznik I do tego rozporządzenia, w nim też zostały określone stawki celne oraz inne konieczne informacje.

- 6 Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1359/95 z dnia 13 czerwca 1995 r. zmienione zostały załączniki I i II do rozporządzenia nr 2658/87 oraz uchylone zostało rozporządzenie (EWG) nr 802/80 (Dz.U. L 142, str. 1). W myśl art. 3 tego rozporządzenia weszło ono w życie dnia 1 lipca 1995 r.
- 7 W tak zmienionej wersji nomenklatura scalona zawiera w części trzeciej „Załączniki taryfowe” sekcję III „Kontyngenty taryfowe WTO, które mają zostać otwarte przez właściwe organy wspólnotowe”. Pod liczbą porządkową 18 tego załącznika stwierdza się:

Lp.	Kod CN	Wyszczególnienie	Ilość kontyngentu	Stawka celna (%)	Inne warunki
1	2	3	4	5	6
...
18		Kawałki drobiu z gatunku Gallus domesticus, zamrożone	15 500 t	0	
	0207 41 10	Bez kości			
	0207 41 41	Piersi i ich kawałki			
	0207 41 71	Pozostałe			

- 8 Artykuł 220 ust. 2 lit. b) rozporządzenia Rady (WE) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny (Dz.U. L 302, str. 1, zwany dalej „kodeksem celnym”) stanowi:

„2. [...] zaksięgowania retrospektywnego nie dokonuje się, gdy:

[...]

b) kwota należności prawnie należnych nie została zaksięgowana w następstwie błędu samych organów celnych, który to błąd nie mógł zostać w racjonalny sposób wykryty przez płatnika działającego w dobrej wierze i przestrzegającego przepis[ów] obowiązując[y]ch w zakresie zgłoszenia celnego”.

9 Artykuł 871 rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 (Dz.U. L 253, str. 1) stanowi:

„[...] jeżeli organy celne uznają, że warunki ustanowione w art. 220 ust. 2 lit. b) zostały spełnione, lub mają wątpliwości co do dokładnego zakresu kryteriów tego przepisu w odniesieniu do danego przypadku, organy te przekazują przypadek Komisji, aby mogła zostać podjęta decyzja zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 872–876 [...]”.

10 Artykuł 873 tego rozporządzenia stanowi:

„Po konsultacji grupy ekspertów składającej się z przedstawicieli wszystkich państw członkowskich zebranych w ramach Komitetu w celu zbadania danego przypadku Komisja podejmuje decyzję, określając, czy badane okoliczności pozwalają czy też nie na nieksięgowanie danych należności [...]”.

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu

- 11 Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu zostały przedstawione w pkt 8–18 zaskarżonego wyroku w następujący sposób:

„8 [...] Biegi [...] i Commonfood są powiązаныmi prawnо-organizacyjnie spółkami prawa niemieckiego zajmującymi się handlem mięsem drobiowym. Strona skarżąca należy do głównych importerów mięsa kurcząt w Niemczech.

9 Na mocy zarządzenia z dnia 29 czerwca 1995 r. (Eilverteiler Zolltarif mit Sonderverteiler, zwanego dalej „Eilverteiler”) niemieckie federalne ministerstwo finansów zmieniło niemiecką instrukcję taryfową dla organów celnych, m.in. dodając z dniem 1 lipca 1995 r. kontyngent taryfowy K 4047 (mięso kurcząt), w którego ramach obowiązywała zerowa stawka celna. Ten kontyngent odpowiada wspomnianym powyżej kodom CN 0207 41 10, 0207 41 41 i 0207 41 71. Eilverteiler nie zawierał wskazówki w przedmiocie wymogu okazania pozwolenia na przywóz w odniesieniu do przywozu produktów objętych kontyngentem.

10 W okresach od 13 do 18 lipca 1995 r. oraz od 4 do 22 września 1995 r. Biegi zgłosiła wielokrotny przywóz mrożonych kawałków kurczaków pochodzących z Tajlandii (kod CN 0207 41 10). Dnia 24 lipca 1995 r. Commonfood zgłosiła wielokrotny przywóz pochodzących z Tajlandii mrożonych kawałków kurczaków oznaczonych tym samym kodem. Skarżące nie dołączyły do zgłoszenia celnego pozwoleń na przywóz.

- 11 Jednak wskutek zmiany niemieckiej instrukcji taryfowej wprowadzonej przez Eilverteiler właściwy urząd celny zastosował wspomniany wspólnotowy kontyngent taryfowy i przyznał skarżącym zwolnienie od cła.

- 12 W sierpniu 1995 r., w związku z wątpliwościami związanymi z należnościami naliczonymi w ramach odpraw celnych przeprowadzonych w lipcu 1995 r., skarżące za pośrednictwem swojego pracownika odpowiedzialnego za zarządzanie pozwoleniami na przywóz nawiązały telefoniczny kontakt z federalnym ministerstwem finansów oraz centralnym urzędem nadzoru nad kontyngentami taryfowymi celem uzyskania informacji w przedmiocie regulacji obowiązującej dla przywozu spornych towarów. Organy te początkowo potwierdziły telefonicznie, że zastosowane stawki są prawidłowe mimo nieokazania wraz ze zgłoszeniem celnym pozwolenia na przywóz. Skarżące zwróciły się następnie z prośbą o pisemne potwierdzenie tej informacji.

- 13 Jednak odpowiedź udzielona skarżącym przez władze celne pismem z dnia 22 sierpnia 1995 r. informowała, że skorzystanie z kontyngentu wymaga okazania w ramach zgłoszenia celnego pozwolenia na przywóz. Tego samego dnia federalne ministerstwo finansów zmieniło z mocą wsteczną niemiecką instrukcję taryfową, która to zmiana miała ten skutek, że z dniem 1 lipca 1995 r. wprowadzony został wymóg okazania pozwolenia na przywóz jako warunek korzystania z przedmiotowego kontyngentu taryfowego.

- 14 Na mocy dwóch zmieniających decyzji podatkowych z dnia 12 i 13 sierpnia 1996 r. właściwy urząd celny, to jest Hauptzollamt Bremen-Freihafen, przystąpił do pokrycia należności celnych przywozowych po zwolnieniu towaru, w przypadku Commonfood w łącznej wysokości 222 116,06 DEM (decyzja z dnia 12 sierpnia 1996 r.), a w przypadku Biegi w łącznej wysokości 259 270,23 DEM, w tym 218 605,64 DEM w związku z przywozem dokonany w lipcu 1995 r. a 40 664,59 DEM w związku z przywozem dokonany we wrześniu 1995 r. (decyzja z dnia 13 sierpnia 1996 r.).

- 15 Powołując się na działanie w dobrej wierze, na błąd niemieckich organów oraz brak możliwości jego wykrycia, skarżące wniosły o niedokonywanie retrospektywnego zaksięgowania należności celnych przywozowych.

- 16 Po tym, jak dnia 30 lipca 1997 r. ich żądania zostały oddalone przez właściwy urząd celny, skarżące wniosły skargę do Finanzgericht Bremen (Niemcy). Jak wynika z protokołu rozprawy, w dniu 14 grudnia 1999 r. po przeprowadzeniu postępowania dowodowego sąd ten uznał, że skarga Biegi w odniesieniu do zgłoszeń celnych dokonanych we wrześniu 1995 r. jest pozbawiona większej szansy na pozytywne rozpatrzenie, ponieważ pismem niemieckich władz celnych z dnia 22 sierpnia 1995 r. spółka ta została poinformowana o obowiązującym stanie prawnym. W związku z tym Finanzgericht Bremen doradził Biegi rozważenie możliwości cofnięcia tej skargi w odniesieniu do zgłoszeń celnych z września 1995 r. Natomiast w odniesieniu do zgłoszeń celnych z lipca 1995 r. sąd ten uznał tymczasowo, że można udzielić skarżącym ochrony uzasadnionych oczekiwań w myśl art. 220 ust. 2 lit. b) kodeksu celnego i zalecił właściwemu urzędowi celnemu sprawdzenie, czy zmieniające decyzje podatkowe z dnia 12 i 13 sierpnia 1996 r. mogą zostać uchylone w zakresie, w jakim dotyczą spornych zgłoszeń celnych.

- 17 Na podstawie art. 871 rozporządzenia (EWG) nr 2454/93 pismem z dnia 2 sierpnia 2000 r. i z dnia 17 kwietnia 2001 r. Republika Federalna Niemiec zwróciła się do Komisji o podjęcie decyzji, czy niedokonanie retrospektywnego zaksięgowania należności celnych przywozowych w przypadkach spornych pomiędzy władzami celnymi a Biegi i Commonfood jest zasadne.

- 18 Ponieważ zdaniem Komisji okoliczności sprawy nie wskazywały na popełnienie przez same organy celne błędu, który nie mógłby zostać wykryty przez płatnika działającego w dobrej wierze w rozumieniu art. 220 ust. 2 lit. b) kodeksu

celnego, Komisja stwierdziła w decyzjach z dnia 14 sierpnia 2001 r. (sprawa T-309/01) i 5 marca 2002 r. (sprawa T-239/02), że [...] należy dokonać zaksięgowania retrospektywnego należności celnych przywozowych, będących przedmiotem wniosku Republiki Federalnej Niemiec”.

Skargi do Sądu Pierwszej Instancji i zaskarżony wyrok

- 12 W pismach, które wpłynęły do Sądu w dniach 12 grudnia 2001 r. i 8 sierpnia 2002 r., skarżące wniosły skargi o stwierdzenie nieważności spornych decyzji.
- 13 Skarżące opierają swoje skargi na trzech zarzutach: po pierwsze, naruszeniu art. 220 ust. 2 lit. b) kodeksu celnego, po drugie, naruszeniu zasady proporcjonalności i po trzecie, naruszeniu zasady dobrej administracji i zasady równego traktowania.
- 14 Zaskarżonym wyrokiem — sprawy T-309/01 i T-239/02 zostały połączone — Sąd oddalił skargi w całości, oddalając jako bezzasadne wszystkie zarzuty podniesione przez skarżące.
- 15 W przedmiocie zarzutu pierwszego Sąd stwierdził w pkt 83 zaskarżonego wyroku, że Komisja słusznie uznała, iż druga spośród kumulatywnie sformułowanych przesłanek art. 220 ust. 2 lit. b) kodeksu celnego, tj. brak możliwości wykrycia błędu organów celnych przez doświadczonych uczestników obrotu, nie jest w tym przypadku spełniona, a zaksięgowanie retrospektywne należności celnych przywozowych jest zasadne.

- 16 Sąd doszedł do tego wniosku, powołując się w pkt 56 zaskarżonego wyroku na odnośne orzecznictwo i stwierdzając, że niemieckie organy celne popełniły bezspornie dwa błędy: błędnie sformułowały instrukcję taryfową oraz przyznały skarżącym podczas odprawy celnej towarów w lipcu 1995 r. preferencyjną stawkę celną mimo nieokazania pozwolenia na przywóz.
- 17 Sąd nie uznał natomiast innego wskazywanego przez stronę skarżącą błędu, mającego polegać na tym, że urzędnik centralnego urzędu nadzoru nad kontyngentami celnymi udzielił jej pracownikowi, p. Steinerowi, przed dniem 13 czerwca 1995 r., a zatem przed dokonaniem spornego przywozu, błędnych informacji telefonicznych. W pkt 58 i 59 zaskarżonego wyroku Sąd stwierdził, że w odniesieniu do tych informacji telefonicznych, niezależnie od tego, że powołanie się na nie jest spóźnione i że ich znaczenie zostało zakwestionowane przez Komisję, brak jest jakiegokolwiek dowodu ich udzielenia w aktach sprawy.
- 18 Następnie Sąd zaprzeczył, jakoby przepisy spornej regulacji były skomplikowane i wyjaśnił w pkt 63 zaskarżonego wyroku, że z art. 1 rozporządzenia nr 1431/94 wynika jednoznacznie, że każdy przywóz do Wspólnoty w ramach spornego wieloletniego kontyngentu podlega okazaniu pozwolenia na przywóz.
- 19 Poza tym Sąd zauważył w pkt 65–67 zaskarżonego wyroku, że rozporządzenie nr 1359/95 wprowadzające nowe, obowiązujące od dnia 1 lipca 1995 r. brzmienie nomenklatury scalonej zawiera w załączniku 7 listę kontyngentów taryfowych Światowej Organizacji Handlu (WTO), które mają zostać otwarte przez właściwe organy wspólnotowe, i że zawarte w niej odesłania do innych regulacji celnych mają jedynie znaczenie deklaratoryjne. Rozporządzenie nr 1359/95 nie otworzyło w związku z tym z dniem 1 lipca 1995 r. nowego preferencyjnego kontyngentu taryfowego, zdaniem strony skarżącej różnego od kontyngentu otwartego rozporządzeniem nr 774/94 w brzmieniu zmienionym przez rozporządzenie nr 2198/95.

- 20 Sąd wziął również pod uwagę, że właściwe organy celne nie trwały w swoim błędzie i sprostowały go w bardzo krótkim czasie, mianowicie miesiąc po popełnieniu.
- 21 Sąd wywodził ponadto w pkt 70 i 71 zaskarżonego wyroku, że strona skarżąca należy do kategorii doświadczonych uczestników obrotu i wiedziała, jak istotne jest pozwolenie na przywóz w kontekście możliwości skorzystania z wieloletniego kontyngentu taryfowego.
- 22 W końcu, konstatując, że strona skarżąca nie wykazała należytej staranności, Sąd wywiódł w pkt 75 zaskarżonego wyroku, że dysponujący stosownym doświadczeniem przedsiębiorcy prowadzący działalność przede wszystkim w dziedzinie importu i eksportu są zobowiązani na podstawie lektury stosownych dzienników urzędowych do pozyskania wiedzy w zakresie przepisów prawa wspólnotowego mających zastosowanie do prowadzonej przez nich działalności. Obliczając stosowną stawkę celną, nie wolno im ograniczyć się do lektury krajowej instrukcji taryfowej. W pkt 76–81 zaskarżonego wyroku Sąd stwierdził ponadto, że wnoszące odwołanie nie mogą opierać się jedynie na informacji telefonicznej ani powoływać na okoliczność, iż nie dysponowały dostateczną ilością czasu, aby zwrócić się do właściwych organów z prośbą o pisemne wyjaśnienie sytuacji prawnej.
- 23 Zarzut drugi Sąd oddalił w pkt 88 zaskarżonego wyroku, uzasadniając, że zaksięgowanie retrospektywne należności z tytułu spornego przywozu na mocy spornych decyzji nie może jako takie stanowić naruszenia zasady proporcjonalności, ponieważ przesłanki stosowania art. 220 ust. 2 lit. b) kodeksu celnego nie zostały spełnione.

- 24 Zarzut trzeci Sąd oddalił w pkt 93 i 96 zaskarżonego wyroku, ponieważ, po pierwsze, zarzut naruszenia zasady dobrej administracji nie został niczym poparty, a po drugie, zarzut naruszenia zasady równego traktowania nie jest zasadny, gdyż przytoczone przez stronę skarżącą dla jego poparcia stany faktyczne nie są porównywalne.

Żądania stron

- 25 Biegi i Commonfood wnoszą o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku ;

- częściowe stwierdzenie nieważności decyzji Komisji C(2001) 2533 z dnia 14 sierpnia 2001 r. (REC 4/00) w zakresie, w którym stwierdza ona zasadność zaksięgowania retrospektywnego należności celnych przywozowych w wysokości 218 605,64 DEM;

- stwierdzenie nieważności decyzji Komisji C(2002) 857 z dnia 5 marca 2002 r. (REC 4/01), stwierdzającej zasadność zaksięgowania retrospektywnego należności celnych przywozowych w wysokości 222 116,06 DEM;

- obciążenie Komisji kosztami postępowania.

26 Komisja wnosi o:

- oddalenie odwołania;

- obciążenie wnoszących odwołanie kosztami postępowania.

W przedmiocie odwołania

- 27 Strona skarżąca opiera swoje odwołanie na dwóch zarzutach. Po pierwsze, na naruszeniu art. 220 ust. 2 lit. b) kodeksu celnego, po drugie, na uchybieniu proceduralnym.
- 28 Komisja podnosi głównie, że zarzuty te są niedopuszczalne, ewentualnie, że są bezzasadne.

W przedmiocie zarzutu naruszenia art. 220 ust. 2 lit. b) kodeksu celnego

Argumenty stron

- 29 Wnoszące odwołanie zarzucają Sądowi, że oddalając skargę w oparciu o uzasadnienie, iż mogły one wykryć błąd organów celnych, Sąd zastosował wygórowane kryteria staranności uczestnika obrotu i nie ocenił należycie stopnia skomplikowania obowiązujących uregulowań.

- 30 Wnoszące odwołanie argumentują, że art. 220 ust. 2 lit. b) kodeksu celnego podlega w myśl orzecznictwa Trybunału wykładni celowościowej. Celem tym jest ochrona uzasadnionych oczekiwań płatnika co do tego, że wszystkie kryteria uwzględnione przy wydaniu decyzji dotyczącej żądania uiszczenia należności celnej były właściwe (wyrok z dnia 14 listopada 2002 r. w sprawie C-251/00 Ilumitronica, Rec. str. I-10433, pkt 39). Co prawda w myśl orzecznictwa rodzaj błędu zależy od stopnia skomplikowania danej regulacji oraz okresu, w którym organy celne pozostawały w błędzie. Jednak ten okres pozostawania w błędzie stanowi jedynie wskazówkę, nie zaś samodzielną przesłankę, która musi być spełniona, by można było stwierdzić brak możliwości wykrycia tego błędu. W niniejszym przypadku błąd dwóch właściwych niemieckich organów miał charakter ciągły i wielokrotny. Skomplikowany charakter regulacji wynika z tego, że w dziedzinie tej obowiązuje kilka uregulowań, podlegających łącznemu stosowaniu, co nie jest w nich jasno wskazane, a na podstawie Dziennika Urzędowego nie można wywnioskować, które z nich konkretnie obowiązują.
- 31 Zdaniem wnoszących odwołanie Eilverteiler nie zawierał w momencie podejmowania przez nie decyzji żadnej wskazówki w przedmiocie wymogu okazania pozwolenia na przywóz i zawierał odesłanie do rozporządzenia nr 1359/95. Jego załącznik w odniesieniu do spornego nowego kontyngentu WTO pod lp. 18 w kolumnie 6 nie zawierał żadnej wzmianki, chociaż w kolumnie tej w odniesieniu do większości innych kontyngentów celnych zamieszczono wskazówkę, że zakwalifikowanie do tego kontyngentu następuje na podstawie wymogów określonych we właściwych przepisach prawa wspólnotowego. Opuszczenie tego warunku pod lp. 18 spowodowało w przekonaniu wnoszących odwołanie, że właściwe niemieckie organy uznały, podobnie jak wnoszące, że obydwie kontyngenty na mięso kurcząt, ustalone w ramach porozumień wypracowanych w wyniku wielostronnych negocjacji rundy urugwajskiej (1986–1994), zawartych w imieniu Wspólnoty Europejskiej w zakresie należącym do jej kompetencji decyzją Rady 94/800/WE z dnia 22 grudnia 1994 r. (Dz.U. L 336, str. 1), są kontyngentami niepodlegającymi okazaniu pozwolenia na przywóz.
- 32 Zdaniem wnoszących odwołanie, Sąd dokonał błędnej oceny stanu faktycznego, uznając za krótki okres prawie dwóch miesięcy, w którym najwyższe organy

niemieckich władz celnych trwały w błędzie, stanowiąc prawo. Sam fakt, że błąd ten popełniły tego rodzaju organy, dowodzi już, zdaniem wnoszących odwołanie, iż nie mógł on zostać wykryty przez doświadczonych uczestników obrotu, szczególnie że dotyczył nowych kontyngentów taryfowych, niepodlegających dotychczas obowiązującym przepisom wspólnotowym.

- 33 W przedmiocie obowiązku staranności wnoszące odwołanie podnoszą, że to właśnie ponawiane przez nie wobec różnych organów zapytania dotyczące wyłącznie wymogu okazania pozwolenia na przywóz doprowadziły do tego, że organy celne skorygowały Eilverteiler. W przedmiocie stwierdzenia Sądu, jakoby wnoszące odwołanie dysponowały dostatecznym czasem na skierowanie do Komisji pisemnego zapytania, wnoszące odwołanie wskazują na swoje wyjaśnienia zawarte w replice złożonej w toku postępowania w pierwszej instancji. Ich zdaniem, stosowanie prawa celnego stanowi obowiązek państw członkowskich, a art. 220 ust. 2 kodeksu celnego byłby pozbawiony skuteczności, gdyby to przedsiębiorstwa musiały kierować zapytania do Komisji.
- 34 Komisja jest zdania, że ten zarzut pierwszy jest niedopuszczalny, ponieważ stanowi głównie powtórzenie zarzutów i argumentów przytoczonych przed Sądem Pierwszej Instancji lub odnosi się do stanu faktycznego. W przedmiocie wniosków dowodowych, których rozpatrzenia Sąd nie uznał za konieczne, odwołanie dotyczy, zdaniem Komisji, stanu faktycznego i stanowi w związku z tym jedynie powtórzenie skargi. Takiego samego rodzaju powtórzenie ma miejsce w przypadku argumentów wnoszących odwołanie w przedmiocie stopnia skomplikowania regulacji, braku możliwości wykrycia błędu organów celnych w niektórych przypadkach oraz obowiązku staranności przedsiębiorstw. Zarzut, jakoby Sąd dokonał błędnej oceny stanu faktycznego i dlatego uznał czas trwania przez organy celne w błędzie za krótki, dotyczy oceny okoliczności faktycznej.
- 35 Ewentualnie Komisja podnosi, że zarzut naruszenia prawa wspólnotowego jest bezzasadny. Podkreśla, że wyżej wymieniony wyrok w sprawie Ilumitrónica, przywołany przez wnoszące odwołanie, dotyczy błędu, w którym organ turecki trwał ponad dwadzieścia lat, oraz trudniejszego, ponieważ rozproszonego,

przedkodeksowego prawa celnego. Wyrok ten dotyczy również układu ustanawiającego stowarzyszenie między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Turcją, podpisanego w Ankarze w dniu 12 września 1963 r. z jednej strony przez Republikę Turecką, a z drugiej przez państwa członkowskie EWG i Wspólnotę, zawartego, zatwierdzonego i ratyfikowanego w imieniu Wspólnoty na mocy decyzji Rady 64/732/EWG z dnia 23 grudnia 1963 r. (Dz.U. 1964, nr 217, str. 3685), przy czym sporne decyzje powołanej na podstawie tego układu rady stowarzyszenia nie zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym. Stopień skomplikowania tamtej sprawy nie jest porównywalny ze sprawą niniejszą.

- 36 Komisja uważa, że brak możliwości wykrycia błędu nie został udowodniony, ponieważ wnoszące odwołanie nie uzasadniły swojego twierdzenia, jakoby niemieckie organy celne wielokrotnie potwierdziły telefonicznie, że okazanie pozwolenia na przywóz nie jest konieczne. W niniejszym przypadku nie można powołać się na skomplikowany charakter regulacji, ponieważ obowiązku okazania pozwolenia na przywóz celem skorzystania z kontyngentów taryfowych, obowiązującego, gdy dokonywano spornego przywozu już od roku, nie mogło podważyć rozporządzenie nr 1359/95, które dotyczy jedynie nomenklatury taryfowej i statystycznej. Odesłania w tym rozporządzeniu do innych regulacji dotyczących prawa celnego są jedynie deklaratoryjne i brak takiego odesłania w żadnym razie nie wskazuje na brak obowiązywania tych regulacji. Niemiecka instrukcja taryfowa stanowi jedynie instrukcję ułatwiającą pracę.

Ocena Trybunału

— W przedmiocie dopuszczalności zarzutu pierwszego

- 37 W przedmiocie dopuszczalności zarzutu pierwszego, w myśl utrwalonego orzecznictwa, z art. 225 WE, art. 58 akapit 1 Statutu Trybunału Sprawiedliwości oraz art. 112 § 1 lit. c) regulaminu Trybunału Sprawiedliwości wynika, że odwołanie musi

dokładnie wskazywać zakwestionowane części wyroku, do którego uchylecia zmierza, oraz zawierać argumenty prawne uzasadniające to żądanie (zob. między innymi wyroki: z dnia 6 marca 2003 r. w sprawie C-41/00 P Interporc przeciwko Komisji, Rec. str. I-2125, pkt 15 i z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie C-496/99 P Komisja przeciwko CAS Succhi di Frutta, Rec. str. I-3801, pkt 48).

- 38 Odwołanie jedynie powtarzające lub dosłownie odtwarzające zarzuty i argumenty podniesione już przed Sądem, łącznie z tymi, które oparte były na okolicznościach faktycznych wyraźnie nieuznanych przez Sąd, nie spełnia wymogów sformułowanych w tych przepisach (zob. w szczególności ww. wyroki w sprawach Interporc przeciwko Komisji, pkt 16 oraz Komisja przeciwko CAS Succhi di Frutta, pkt 49).
- 39 Jednakże kwestie prawne rozstrzygnięte w postępowaniu w pierwszej instancji mogą zostać ponownie przywołane, jeżeli wnoszący odwołanie kwestionuje wykładnię lub stosowanie prawa wspólnotowego przez Sąd. Gdyby bowiem wnoszący odwołanie nie mógł powołać się ponownie na wcześniej przedstawione zarzuty i argumenty, postępowanie odwoławcze straciłoby w części swój sens (zob. między innymi ww. wyroki w sprawach Interporc przeciwko Komisji pkt 17 oraz Komisja przeciwko CAS Succhi di Frutta, pkt 50).
- 40 Po drugie, należy wskazać, że odwołanie, jak wynika z art. 225 WE i art. 58 Statutu Trybunału Sprawiedliwości, jest ograniczone do kwestii prawnych. W myśl utrwalonego orzecznictwa, z tego względu jedynie Sąd Pierwszej Instancji jest właściwy, po pierwsze, w przedmiocie ustalenia okoliczności faktycznych, o ile merytoryczne błędy w ustaleniach nie wynikają ze znajdujących się w aktach dokumentów, które mu przedstawiono, a po drugie, w przedmiocie oceny tego stanu faktycznego. Ocena okoliczności faktycznych nie stanowi więc, pod warunkiem, że

materiał dowodowy nie został zniekształcony, kwestii prawnej, która jako taka podlegałaby kontroli Trybunału w ramach odwołania (zob. między innymi wyroki: z dnia 1 czerwca 1994 r. w sprawie C-136/92 P Komisja przeciwko Brazzelli Lualdi i in., Rec. str. I-1981, pkt 47–49 i z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie C-470/00 P Parlament przeciwko Ripa di Meana i in., Rec. str. I-4167, pkt 40).

41 Jeżeli jednak Sąd dokonał ustalenia lub oceny okoliczności faktycznych, Trybunał jest uprawniony na podstawie art. 225 WE do kontroli kwalifikacji prawnej tych okoliczności i skutków prawnych, które wywiódł z nich Sąd. Jak Trybunał wielokrotnie orzekał, w przypadku tej kwalifikacji chodzi o kwestię prawną, która jako taka może zostać poddana kontroli Trybunału w ramach postępowania odwoławczego (zob. między innymi wyrok z dnia 19 października 1995 r. w sprawie C-19/93 P Rendo i in. przeciwko Komisji, Rec. str. I-3319, pkt 26 oraz ww. wyrok w sprawie Parlament przeciwko Ripa di Meana i in., pkt 41).

42 W niniejszej sprawie Biegi i Commonfood podnoszą, że Sąd naruszył prawo wspólnotowe, uznając, że błędy niemieckich organów celnych mogły zostać wykryte przez wnoszące odwołanie. Wnoszące odwołanie zarzucają Sądowi przede wszystkim, że stosując art. 220 ust. 2 lit. b) kodeksu celnego, zastosował wygórowane kryteria staranności uczestnika obrotu względem ustalonych w orzecznictwie Trybunału i dokonał błędnej oceny stopnia skomplikowania obowiązujących uregulowań.

43 Tym samym wnoszące odwołanie kwestionują rozstrzygnięcie Sądu w przedmiocie oceny prawnej okoliczności faktycznych i przedkładają do oceny Trybunału kwestię prawną.

44 W związku z tym zarzut pierwszy jest dopuszczalny.

— W przedmiocie zasadności zarzutu pierwszego

- 45 Na wstępie należy przypomnieć, że w niniejszej sprawie, jak stwierdził Sąd w pkt 56 zaskarżonego wyroku, niemieckie organy celne bezspornie dopuściły się dwóch błędów: wydania błędnie sformułowanej wersji Eilverteiler i przyznania wnoszącym odwołanie w ramach odprawy celnej towarów w lipcu 1995 r. preferencyjnej stawki celnej bez podstawy w postaci okazania pozwolenia na przywóz.
- 46 Na podstawie art. 220 ust. 2 lit. b) kodeksu celnego właściwe organy nie dokonują retrospektywnego zaksięgowania, jeżeli spełnione są kumulatywnie trzy przesłanki. Po pierwsze, brak żądania uiszczenia należności celnych przywozowych musi wynikać z błędu właściwego organu, po drugie, musi to być błąd, który nie mógł w racjonalny sposób zostać wykryty przez działającego w dobrej wierze płatnika, i po trzecie, deklaracja celna płatnika musiała być zgodna z wszystkimi przepisami obowiązującymi w tym przedmiocie (zob. podobnie wyroki: z dnia 12 lipca 1989 r. w sprawie 161/88 Binder, Rec. str. 2415, pkt 15 i 16 i z dnia 14 maja 1996 r. w sprawach C-153/94 i C-204/94 Faroe Seafood i in., Rec. str. I-2465, pkt 83 oraz postanowienia: z dnia 9 grudnia 1999 r. w sprawie C-299/98 P CPL Imperial 2 i Unifrigo przeciwko Komisji, Rec. str. I-8683, pkt 22 i z dnia 11 października 2001 r. w sprawie C-30/00 William Hinton & Sons, Rec. str. I-7511, pkt 68, 69, 71 i 72).
- 47 W przedmiocie drugiej przesłanki, której niniejsze odwołanie wyłącznie dotyczy, należy zauważyć, że ocena możliwości wykrycia błędu uwzględnia w myśl utrwalonego orzecznictwa rodzaj błędu, doświadczenie zawodowe danego uczestnika obrotu i wykazaną przez niego staranność (ww. wyroki w sprawach Faroe Seafood i in., pkt 99 oraz Ilumitronica, pkt 54).

- 48 Rodzaj błędu jest oceniany z uwzględnieniem stopnia skomplikowania lub jasności danej regulacji (wyrok z dnia 16 lipca 1992 r. w sprawie C-187/91 *Belovo*, Rec. str. I-4937 i ww. wyrok w sprawie *Faroe Seafood i in.*, pkt 100) oraz długości czasu, w którym organy trwały w błędzie (wyrok z dnia 12 grudnia 1996 r. w sprawie C-38/95 *Foods Import*, Rec. str. I-6543, pkt 30 i ww. wyrok w sprawie *Ilumitrónica*, pkt 56).
- 49 W niniejszej sprawie Sąd w pkt 63 zaskarżonego wyroku zaprzeczył, jakoby sporna regulacja była skomplikowana, uzasadniając, że reguły korzystania ze spornego wspólnotowego kontyngentu celnego zostały określone w przepisach prawnych dotyczących otwarcia i zarządzania tym kontyngentem oraz określających szczegółowe zasady jego stosowania, to znaczy w rozporządzeniu nr 774/94 w brzmieniu nadanym mu przez rozporządzenie nr 2198/95 i w rozporządzeniu nr 1431/94, którego art. 1 stanowi jednoznacznie, że cały przywóz do Wspólnoty w ramach wieloletniego kontyngentu taryfowego podlega okazaniu pozwolenia na przywóz.
- 50 Jednakże należy zwrócić uwagę, że rozporządzeniem nr 1359/95 Komisja wprowadziła nową wersję nomenklatury scalonej, obowiązującą od dnia 1 lipca 1995 r. i zawierającą w załączniku 7 spis kontyngentów taryfowych WTO, które miały zostać otwarte przez właściwe organy wspólnotowe. W kolumnie 6 tego załącznika zatytułowanej „Inne warunki”, przytoczonej w pkt 7 zaskarżonego wyroku, pod lp. 18, odnoszącą się do nomenklatury scalonej dotyczącej towarów omawianych w niniejszej sprawie, nie została zamieszczona żadna wzmianka, podczas gdy w kolumnie tej w odniesieniu do innych towarów zamieszczono wskazówkę, że „włączenie do kontyngentu podlega warunkom ustanowionym w odpowiednich przepisach wspólnotowych”.
- 51 Wynika stąd, po pierwsze, że po raz pierwszy od dnia 1 lipca 1995 r. wprowadzona rozporządzeniem nr 1359/95 nomenklatura scalona zawierała oddzielne wskazanie

kontyngentów taryfowych WTO, które miały zostać otwarte przez właściwe organy wspólnotowe. Rozporządzenie to, w którego motywie trzecim stwierdza się, że konieczne jest wprowadzenie w życie, z mocą od dnia 1 lipca 1995 r., niektórych środków taryfowych, w szczególności w zakresie produktów rolnych, tak jak określono w ramach wielostronnych negocjacji rundy urugwajskiej, mogło więc sprawiać wrażenie jakby z dniem 1 lipca 1995 r. otwierało nowe kontyngenty, inne niż otwarte na podstawie rozporządzenia nr 774/94 po dniu 1 stycznia 1994 r. Ponadto kontyngenty taryfowe na towary będące przedmiotem spornego przywozu zostały otwarte dopiero na podstawie rozporządzenia nr 2198/95 z dnia 18 września 1995 r. — po dacie dokonania przywozu — z mocą wsteczną od dnia 1 lipca 1995 r.

52 Po drugie, brak w nowej wersji nomenklatury scalonej w przypadku towarów importowanych w niniejszej sprawie jakiegokolwiek wskazówki co do wymogu okazania pozwolenia na przywóz w zestawieniu z warunkami dotyczącymi innych towarów mógł również wywołać przekonanie, że włączenie do tych kontyngentów nie podlega żadnym warunkom.

53 W końcu, rozporządzenie nr 1359/95 nie zawiera żadnej wzmianki, na podstawie której uczestnicy obrotu mogliby uznać, że informacje zawarte w jego załącznikach mają jedynie charakter deklaratoryjny.

54 Jak z tego wynika, rozporządzenie nr 1359/95 jako takie było w kwestii rzeczywistego znaczenia fragmentów dotyczących kontyngentów taryfowych WTO wieloznaczne, szczególnie w przypadku towarów oznaczonych kodami KC 0207 41 10, 0207 41 41 i 0207 41 71. W szczególności tytuł kolumny 6 załącznika 7 do rozporządzenia, w połączeniu z rozbieżnymi zamieszczonymi w nim warunkami, spowodowały powstanie sytuacji na tyle niejasnej, że analiza warunków czyniła niełatwym stwierdzenie, że korzystanie z kontyngentu na wskazane towary

od dnia 1 lipca 1995 r. podlega zawartemu w rozporządzeniu nr 1431/94 wymogowi okazania pozwolenia na przywóz. Obowiązująca w niniejszym przypadku regulacja może zatem zostać obiektywnie zakwalifikowana jako skomplikowana (porównaj ww. wyrok w sprawie Ilumitronica, pkt 57).

- 55 Ta kwalifikacja wynika zatem bezpośrednio z treści załącznika 7 do rozporządzenia nr 1359/95, który uregulował kontyngenty taryfowe WTO po raz pierwszy odrębnie w ramach nomenklatury scalonej jedynie kilka dni przed dokonaniem spornego przywozu. Doświadczenie uczestników obrotu w handlu spornymi towarami nie może w związku z tym zostać wzięte pod uwagę w ramach oceny tego, czy mogli oni łatwo wykryć błąd zawarty w Eilverteiler. Błąd popełniły poza tym najwyższe niemieckie organy celne, które wprowadzając zmiany do instrukcji taryfowej, by dostosować ją do rozporządzenia nr 1359/95, nie zamieściły wskazówki, że przywóz towarów objętych wspomnianymi kodami jest uzależniony od okazania pozwolenia na przywóz. Błąd ten został poza tym usunięty dopiero po wielu tygodniach po opublikowaniu tego dokumentu, po tym jak uczestnicy obrotu zwrócili się do organu w stosowny sposób celem upewnienia się, że dokonany przez nich przywóz jest zgodny z przepisami. Nie można im w tej sytuacji zarzucić, że nie wykazali należytej staranności, ponieważ nie skierowali pisemnego zapytania do właściwego organu przed dokonaniem spornego przywozu.

- 56 Z powyższych rozważań wynika, że Sąd niesłusznie wyszedł z założenia, że błędy popełnione przez organy celne były tego rodzaju, że mogły zostać wykryte przez wnoszące odwołanie w racjonalny sposób. Wnoszące odwołanie słusznie podniosły, że dokonując takiej kwalifikacji, Sąd naruszył prawo i w jego konsekwencji orzekł, że druga spośród kumulatywnie sformułowanych przesłanek art. 220 ust. 2 lit. b) kodeksu celnego nie została spełniona. W związku z tym zaskarżony wyrok należy uchylić, bez potrzeby oceny zarzutu drugiego podniesionego przez wnoszące odwołanie.

Co do istoty sprawy

57 Ponieważ stan sprawy na to pozwala, należy rozstrzygnąć na podstawie art. 61 Statutu Trybunału Sprawiedliwości w przedmiocie żądań wnoszących odwołanie o stwierdzenie nieważności spornych decyzji.

58 Uwzględniając powyższe rozważania, należy stwierdzić, że Komisja niesłusznie uzasadniła sporne decyzje w sprawie retrospektywnego zaksięgowania należności celnych przywozowych, będących przedmiotem sporu pomiędzy wnoszącymi odwołanie i niemieckimi władzami celnymi, w ten sposób, że w świetle okoliczności sprawy nie można stwierdzić takiego błędu organów celnych, aby nie mógł on w rozumieniu art. 220 ust. 2 lit. b) kodeksu celnego zostać wykryty przez uczestników obrotu działających w dobrej wierze.

59 Zarzut wnoszących odwołanie, iż miało miejsce naruszenie tego przepisu, należy zatem uznać za zasadny. Stwierdzić zatem należy nieważność spornych decyzji, bez potrzeby oceny zarzutu drugiego podniesionego przez wnoszące odwołanie.

W przedmiocie kosztów

60 Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 118 regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Biegi i Commonfood wniosły o obciążenie Komisji kosztami postępowania, a Komisja sprawę przegrała, należy obciążyć ją kosztami postępowania.

Z powyższych względów Trybunał (szósta izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 17 września 2003 r. w sprawach T-309/01 i T-239/02 Biegi Nahrungsmittel i Commonfood przeciwko Komisji zostaje uchylony.**
- 2) **Stwierdza się nieważność decyzji Komisji C(2001) 2533 z dnia 14 sierpnia 2001 r. (REC 4/00) w zakresie, w którym nakazuje ona zaksięgowanie retrospektywne należności celnych przywozowych przedsiębiorstwa Peter Biegi Nahrungsmittel GmbH w wysokości 218 605,64 DEM.**
- 3) **Stwierdza się nieważność decyzji Komisji C(2002) 857 z dnia 5 marca 2002 r. (REC 4/01) w zakresie, w którym nakazuje ona zaksięgowanie retrospektywne należności celnych przywozowych przedsiębiorstwa Commonfood Handelsgesellschaft für Agrar-Produkte mbH w wysokości 222 116,06 DEM.**
- 4) **Komisja zostaje obciążona kosztami postępowania.**

Podpisy